

Aandachtspunten VWS wetstrajecten quarantaine etc., op basis van info VWS 25/8 over de gambiaerde drie sporen plus het vervolgproces.

Spoor 1 Huidig artikel 35 Wet publieke gezondheid (Wpg) benutten om mensen in quarantaine te plaatsen.

Een kleine/niet representatieve steekproef onder GGD-medewerkers laat een beeld zien dat de GGD-medewerkers denken dat ca 11% van de besmette personen en ca 15% van degenen die nauw contact hebben/hadden met een besmet persoon zich niet (vrijwillig) aan de quarantaine-maatregel houdt. Om het proces ter uitvoering van de huidige bepalingen in de Wpg te verbeteren, wordt in overleg met de actoren (waaronder veiligheidsregio's, politie, OM, rechtspraak en advocatuur) een praktische werkwijze opgesteld. Het OM is bezig een beleidslijn over de strafbaarstelling op te stellen (binnen twee weken gereed). Het is niet de bedoeling het instrument (opleggen verplichte quarantaine) op grote schaal toe te passen, maar het moet voor de samenleving zichtbaar zijn dat het wordt benut en dat je er niet mee wekomt je aan de quarantaine te onttrekken.

Aan de Tweede Kamer is toegezegd dat aan ondersteunende maatregelen wordt gewerkt: hulp tav boodschappen, psychosociaal, inkomenszekerheid (ZZP'ers), etc). NRK, gemeenten en SZW werken hieraan mee.

Points to make:

- dit is een bestaand wettelijk stelsel, belangrijk dat er goede afspraken worden gemaakt als het daadwerkelijk wordt ingezet; op kleinere schaal begaanbaar. Let op eisen die 35 Wpg stelt, op de betrokkene moet een stevige verdenking van besmetting rusten.
- Niet bruikbaar als (waarschijnlijke) besmetting niet kan worden vastgesteld.
- Niet te hoge verwachtingen hebben van strafbaarstelling. Probleem zit vooral in praktische uitvoerbaarheid binnen 10 dagen (is ook zorg van politie).

Spoor 2 Inkomende reizigers uit risicogebieden: strafbaarstelling ontwijken quarantaine.

Hiervoor is een wetsvoorstel opgesteld om het ontwijken van quarantaine door inkomende reizigers uit risicogebieden strafbaar te stellen. De uitgebreidere analyse kreeg u eerder, in de wetgevingstoets zijn deze en andere punten ook bij VWS aangebracht.

VWS wil voor dit spoor meer tijd te nemen en alternatieven bedenken voor maatregelen die proportioneel, helder en uitvoerbaar zijn. Het ondersteuningspakket waarover bij spoor 1 is gesproken, kan helpen de bereidheid om in quarantaine te gaan te verhogen. Ook wordt nagedacht over (vrijwillige) registratie van inkomende reizigers uit risicogebieden en het nabellen van hen.

Points to make:

- Voorvraag: moeten mensen die terugkeren verplicht worden in quarantaine te gaan?
- Als er grootschalig verplichtingen worden opgelegd leidt dit tot capaciteitsproblemen bij OM, rechtspraak en rechtsbijstand. Dan zullen er ook financiële en werklastconsequenties zijn. Bestaande stelsel rechtsbescherming voldoet dan niet omdat de (kortdurende) maatregel dan al beëindigd is. Kortom, bij het handhaven van een verplichting hoort bestuurlijke handhaving (controle op naleving, boetes en dwangsommen door GGD-en/of toezichthouders).
- Handhaven achter de voordeur doen we niet in de twm. Hier wel?.
- Het onderscheid of de willekeur die als ongewenst effect ontstaat bij de uitvoering van de voorgestelde maatregelen (zoals vliegtuigen wel, autoverkeer niet) zullen vanuit EVRM-perspectief een probleem worden voor de onderbouwing van de effectiviteit en daarmee de noodzaak van de maatregelen in het kader van andere bepalingen van het EVRM, zoals het recht op vrijheid, de vrijheid van verplaatsing en het recht op eerbiediging van de

persoonlijke levenssfeer. De handhaving (en vooral ook de noodzaak tot de verplichtstelling) moet vooraf helemaal doordacht en uitgewerkt worden, en een plek krijgen in de toelichting bij een voorstel, om een houdbaar voorstel te hebben. Alleen een optioneel instrument hebben is niet genoeg.

- Let op de catch-22: het wetsvoorstel kan alleen vliegen bij een zeer brede handhaving om willekeur te voorkomen (mits dan nog steeds voorzien van een robuuste toelichting over nut/noodzaak/proportionaliteit van de ingreep as such), maar voor een zeer brede handhaving is de huidige manier van handhaven (toegeschreven op individuele gevallen) niet begaanbaar. Dit dwingt tot nadere keuzes.

Spoor 3 Spoedwet Bron- en contactonderzoek (bco) en introductie last onder dwangsom voor niet naleven quarantaine en/of bco.

Moet nog starten.

Points to make:

- Als bij 2: doordenk dit aan de voorkant samen met JenV en anderen. Behoeft grondige onderbouwing.
- Verplichtingen bij BCO staan haaks op beloftes vrijwillig gebruik van de app. Wie gebruikt die app nog als het risico is dat je in quarantaine moet op straffe van boete of je contacten moet opgeven op straffe van boete? Gedragseffecten tevoren in kaart brengen.

Planning

VWS houdt het concept-wetsvoorstel (onderdeel 2) aan, en mikt eerst op een brief aan TK die eind volgende week (4/9) in de MR voorligt.

Point to make:

- De punten hierboven zijn kritisch maar zijn ook een hulpaanbod. Sta daar ook voor open, een koud MR-voorstel in de nalevering op 3 september gaat niet werken. We zijn beschikbaar.